LA/Anna Sjöblom 20.2.2026

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Valtiovarainvaliokunnan verojaoston lausuntopyyntö HE 183/2025 vp

Eläketurvakeskus pitää hallituksen esityksen ehdotuksia kannatettavina ja viittaa valtiovarainministeriölle 12.3.2025 antamaansa lausuntoon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta VN/1193/2025.

Luonnoksessa ehdotetaan, että Harmaan talouden selvitysyksikön toimiala laajennettaisiin myös muussa kuin organisaatiohenkilöasemassa olevien luonnollisten henkilöiden toimintaan. Eläketurvakeskuksella voi olla ajoittain tarve pyytää velvoitteidenhoitoselvityksiä luonnollisista henkilöistä, jotka jäävät organisaatiohenkilömääritelmän ulkopuolelle, kun Eläketurvakeskus valvoo työnantajahenkilöiden ja yrittäjien vakuuttamisvelvollisuuden noudattamista.

Selvitysyksiköstä annetun lain 5 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan velvoitteidenhoitoselvitys voidaan laatia vain silloin, kun se on välttämätöntä 6 §:ssä säädettyä käyttötarkoitusta varten. Lisäksi laissa säädettäisiin, että selvitystä pyytävän tahon olisi esitettävä vahvistus siitä, että pyynnön välttämättömyys on arvioitu. Eläketurvakeskus pitää kannatettavana, että velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan vain silloin, kun se on välttämätöntä 6 §:ssä säädettyä käyttötarkoitusta varten ja selkeänä, että laissa on määritelty pyytävän tahon vastaavan välttämättömyysarvioinnin vahvistamisesta. Eläketurvakeskus saa velvoitteidenhoitoselvityksiä 6 §:n 1 momentin 3 kohdan perusteella vakuuttamisvelvollisuuden noudattamisen valvontaa varten.

TyEL 205 §:ään ehdotetaan lisättäväksi oikeus antaa pykälässä määriteltyjä tietoja esitutkintaviranomaisille myös rikosten paljastamista varten. Ehdotus ei ole muuttunut aikaisemmasta Eläketurvakeskuksen lausumasta hallituksen esityksestä.

Eläketurvakeskus pitää ilmiöselvitystä varten kerätyn tiedon käyttöalan laajentamista ja tietojen säilyttämisen määräajan pidentämistä kannatettavana. Esimerkiksi Eläketurvakeskuksen ilmiöselvitykseen luovuttamia tietoja voitaisiin hyödyntää useassa ilmiöselvityksessä eikä samoja tietoja olisi tarve luovuttaa uudestaan.

Eläketurvakeskus

Karoliina Kiuru, johtaja

Matti Ruotanen, osastopäällikkö